

Az Egyesült Nemzetek konferenciája a nemzetközi pénzügyi és gazdasági válságról és annak a fejlődésre gyakorolt hatásáról

2009. június 24-26 között az Egyesült Nemzetek három napos konferenciát rendez New York-i központjában a világ vezetőinek részvételével, hogy felmérjék a nagy gazdasági világválság óta lezajlott legsúlyosabb globális gazdasági visszaesés következményeit. A cél az, hogy kialakítsák azokat az azonnali, és hosszú távú válaszlépéseket, amelyekkel enyhíteni lehet a válság hatásait, különösen a sebezhetőbb helyzetben lévő népek között, továbbá az, hogy az olyannyira szükséges párbeszéd úgy induljon meg a nemzetközi pénzügyi rendszer szerkezetének átforgalmazásáról, hogy minden érintett állam igényeit és gondjait figyelembe veszik.

A jelenleg zajló gazdasági válságról az utóbbi időben készült felmérések erősen hangsúlyozzák az egyre súlyosabb társadalmi és politikai mellékhatásokat a legkevésbé fejlett, és a közepes bevétellel rendelkező országokban. A gyors visszarendeződésre vonatkozó előrejelzések semmivé foszlottak, ezzel arra készítetve az országokat, hogy felkészüljenek egy hosszú távú pangásra a kereskedelem, befektetések, és foglalkoztatottság terén.

A hitelek elapadtak, a legnagyobb befektetési- és kölcsönszervezetek semmivé lettek. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet szerint havonta több mint egy millió munkahely szűnik meg. a Kereskedelmi Világszervezet megfigyelése szerint pedig a kereskedelem forgalma jobban lecsökkent, mint a nagy gazdasági világválság óta valaha is.

Fejlődési vészhelyzet

A helyzet a világ fejlődő országaiban, amelyek a legkevésbé okai a válság kialakulásának, ám amelyeket az legsúlyosabban érint, néhány közgazdászt arra vezetett, hogy „a fejlődés - a gazdag és szegény országokra nézve egyaránt katasztrofális következményekkel járó - elveszített évtizedei”-ről kezdjen beszélni.

Miután ezeknek az országoknak szembe kellett néznie a magas élelmiszer-, üzemanyag-, műtrágyaárakkal, valamint az éghajlatváltozás következményeivel, most a gyorsan romló kereskedelmi forgalom és export-import mérleg nehezíti helyzetüket. A Nemzetközi Pénzügyi Intézet előrejelzése szerint a magán tőkebeáramlások ezekbe a feltörekvő gazdaságokba 82 százalékkal csökkennek majd a 2007-es év fellendülése után. A Világbank, amely a válságot úgy írta le, mint „fejlődési válsághelyzet”, közel 700 milliárd dolláros költségvetési hiányt jósol ezekben az országokban, továbbá annak lehetőségét, hogy létrejön egy „elveszett nemzedék”, amely alatt a 2015-ig előre jelzett 1,5-2,8 milliós csecsemőhalálozási rátát érthetjük. A válság ideje alatt évente feltehetően több mint 100 millió embert sújt annak kockázata, hogy mélyszegénységbe süllyed.

Az Egyesült Nemzetek Főtitkára, Ban Ki Mun nemrégiben figyelmeztetett: a Nemzetközi Közösségnek nem szabad szem elől tévesztenie azokat a kihívásokat és nehézségeket, amelyeket több százmillió olyan szegény jelent a fejlődő országokban, akiknek sorsát ez a válság befolyásolja. A közepes bevételű országokat éppígy, nagyon súlyosan érintheti a válság.

A legmagasabb szintű megbeszélések

A júniusban megrendezésre kerülő soron kívüli Közgyűlésre a 2008 decemberében, a katari Dohában tartott, A Fejlődés Finanszírozásáról szóló Nemzetközi Konferencia Felülvizsgálatára szervezett gyűlés adott felhatalmazást. A tagállamok felkérték a Közgyűlés elnökét, Miguel d'Escoto Brockmant, hogy a találkozót a lehető legmagasabb szinten szervezze meg. A konferencia plenáris ülésekből és négy interaktív kerekasztal-beszélgetésből fog állni, az Egyesült Nemzetek képviselői, illetve a világ vezetői között, beleértve a Világbankot, a Nemzetközi Valutaalapot éppígy, ahogy civil szervezeteket, és a privát szektor képviselőit. A csúcseredményeképpen megfogalmazásra kerül egy zárónyilatkozat, amelynek vázlatát május első heteire várhatjuk.

A négy kerekasztal, amelyek megvizsgálják, és leküzdik a nemzetközi pénzügyi és gazdasági válságot, és annak a fejlődésre gyakorolt hatását, a következő kérdésekkel foglalkozni: 1. A válság hatása a foglalkoztatásra, kereskedelemre, befektetésekre, fejlődésre, beleértve a Milleneumi Fejlődési Célokban megfogalmazott, a fejlődési rátákat érintő, nemzetközileg elfogadott elvárásokat. 2. Eljárások és megfelelő intézkedések a válságnak a fejlődésre gyakorolt hatása csökkentése érdekében. 3. Az Egyesült Nemzetek és tagállamaik szerepe a jelenleg zajló, a nemzetközi pénzügyi és gazdasági rendszer és felépítmény reformjára és megerősítésére vonatkozó nemzetközi tárgyalásokban. 4. Az Egyesült Nemzetek fejlődési rendszerének a válságra adott válaszához való hozzájárulások.

A Nemzetközi Pénzügyi és Gazdasági Válság és ennek a Fejlődésre Gyakorolt Hatásáról Szóló Konferencia bírn fogja a független államok egyetlen nemzetközi szervezetének, az ENSZ Közgyűlésének teljes joghatóságát. Ez nem egy ellenintézkedés, vagy alternatív csatorna a gazdasági együttműködésre és pénzügyi szabályozásra már kialakított nemzetközi fórumok mellett, hanem egy kiegészítő és támogató folyamat, ami magában foglalja mind a 192 tagállam véleményét és befektetéseit.

A Közgyűlés elnöke, Miguel d'Escorto kijelentette: „Itt a történelmi lehetőség – és a közös felelősség – hogy új keletű stabilitást, és fenntarthatóságot hozzunk a nemzetközi gazdasági rendszerbe. Ehhez az átalakuláshoz, ami végre elkezdheti elvékonyítani az Észak és Dél közötti szakadékot, szükség van a Föld összes államának bevonására. Ez a lesz a G-192-ek találkozója.”

Hogy felerősítsük mindenki, szegény, gazdag, és közepes helyen lévő állam hangját, és hogy tisztázzuk a legnagyobb hatású 21. századi kihívásra vonatkozó nemzetközi elméleti kereteket, a Közgyűlés számos aktuális, interaktív vitát és megbeszélést rendezett ezekről a témákról, amelyek alapokat biztosítsanak a konferenciára. Ezek arra szolgáltak, hogy kialakítsanak egy közös álláspontot a válság mértékéről, kiterjedéséről és hatásáról. Hogy felmérjük az erőforrásigényeket és mobilizációt, és hogy felülvizsgáljuk a nemzetközi szabályokat és viszonyokat, a Föld szervezetei, különösen az ENSZ-en belüli szervezetek között.

Alapok a záródokumentumhoz

Egy szakértőkből a Közgyűlés elnöke által kialakított bizottság szintén számos előzetes javaslatot tett azonnali és hosszú távú intézkedésekre a nemzetközi pénzügyi rendszer márciusi munkájával párhuzamosan. A bizottság közgazdászokból, pénzügyi hivatalnokokból áll, akik a világ minden tájáról érkeztek. Elnöke a Nöbel-díjas Joseph Stiglitz. A Szakértőkből Álló Bizottság a Nemzetközi Pénzügyi és Finanszírozási Rendszer Reformjaira kihangsúlyozott egy sor gyakorlati javaslatot, a nemzetközi pénzügyi felépítmény márciusi fejlesztésére. Ezek, és más elképzelések szolgálnak a konferencia záródokumentumának vázlatául, amely megtekinthető a Csúcstalálkozó honlapján.

További információkért látogassa meg a <http://www.un.org/ga/econcrisissummit/>

Kiadta az Egyesült Nemzetek Közinformálásáért felelős részlege – DPI/2535A – 2009 május.

* * * * *